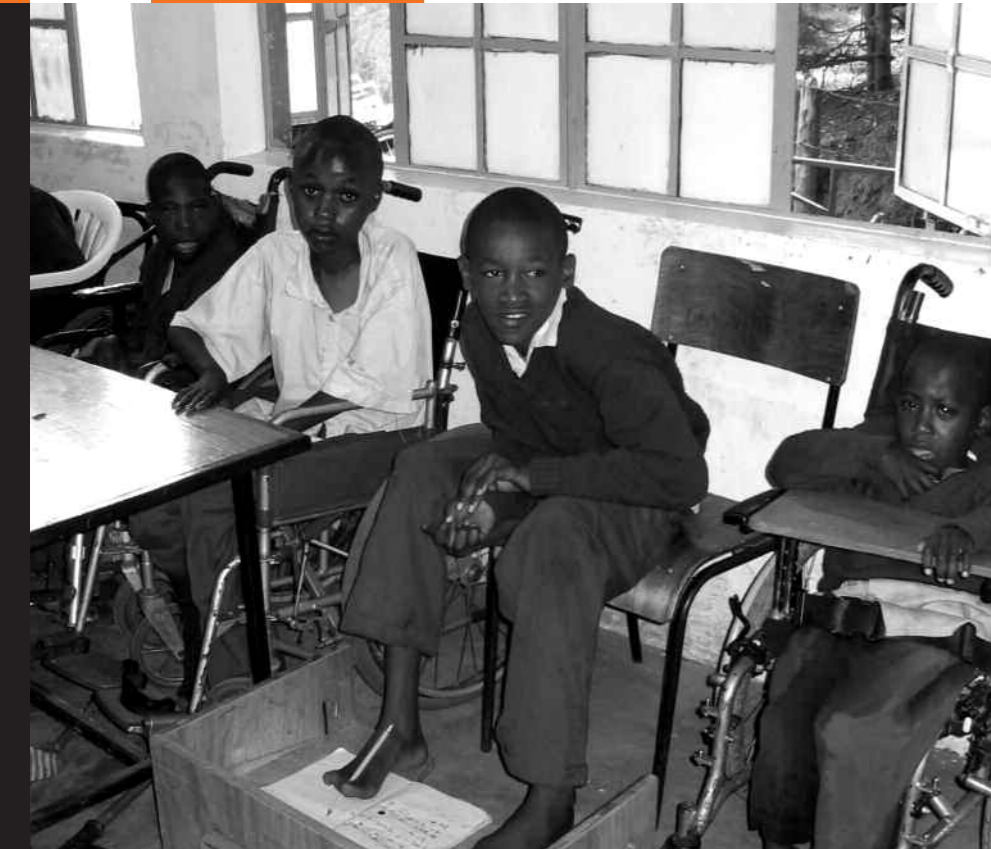

Hiv-besmetting is ook een handicap

Tekst Nina van der Assen

Op 13 november 2007 gaf Nina van der Assen een presentatie bij Wereldkinderen over de relatie handicap en hiv/aids. Dit is haar verhaal.

van een minderwaardig persoon. Deze persoon krijgt op grond hiervan een mindere positie in de samenleving. Iemand die niet kan lezen en schrijven, maar wel goed vee kan hoeden, zou bijvoorbeeld in ruraal Kenia een minder grote handicap hebben dan in Nederland.

Vicieuze cirkel

De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) schat dat tien procent van de mensen een handicap heeft. Hoe vaak handicaps voorkomen, hangt onder andere af van de definitie die men hanteert, de methoden die worden gebruikt en de kwaliteit van het onderzoek. In een rapport van de Wereldbank (2007) staat dat in Kenia minder dan één procent van de mensen een handicap zou hebben en in Nieuw Zeeland meer dan twintig procent van de mensen. Over het algemeen gaan experts ervan uit dat in elke samenleving zo'n drie tot zes procent van de mensen een handicap heeft.

Het is duidelijk dat armoede zowel een gevolg als een oorzaak van een handicap kan zijn. Slechte gezondheidszorg, slechte voeding, geweld en natuurrampen kunnen allemaal handicaps veroorzaken. Kinderen met een handicap hebben een grotere kans op overlijden, een grotere kans op verwaarlozing en gaan minder vaak naar school dan kinderen zonder handicap. Volgens UNESCO hebben van de 115 miljoen kinderen die niet naar school gaan, 40 miljoen een handicap. Een gebrek aan onderwijs heeft minder kans op werk tot gevolg. Mensen met een handicap behoren meestal tot de armsten der armen.

Verband met hiv

Uit een recent rapport van UNAIDS blijkt dat in 2007 wereldwijd 33 miljoen mensen geïnfecteerd zijn met hiv. Meer dan tweederde (68%) woont in Afrika ten zuiden van de Sahara. Mensen met een handicap hebben meer risico op hiv. Dit heeft onder andere te maken met gebrekkige informatie over hiv voor gehandicapten, het vaker voorkomen van seksueel misbruik en ontoegankelijke gezondheidszorgvoorzieningen voor

medische model wordt een handicap gedefinieerd als het gevolg van een stoornis of ziekte van een individu. In het sociale model is een handicap de uitkomst tussen de beperking van een individu enerzijds en de sociale en fysieke omgeving anderzijds.

Een handicap heeft niet in elke samenleving dezelfde betekenis. Van Gennep & Stegeman geven in hun boekje 'Beperkte burgers' een voorbeeld. Iemand die niet goed kan denken, wordt iemand met een lage intelligentie genoemd. Omdat in onze samenleving aan intelligentie een grote betekenis wordt gegeven, krijgt iemand die een lagere intelligentie heeft de betekenis

“Op het eerste gezicht hebben de onderwerpen handicap en hiv/aids niet zoveel met elkaar te maken. In onze wereld zijn er mensen met een handicap en er zijn mensen met hiv/aids, nietwaar? Maar is de besmetting met hiv niet een soort handicap? In veel landen is het hebben van een handicap een net zo groot stigma als het besmet zijn met hiv. En wist u dat mensen met een handicap een grotere kans hebben op hiv dan niet-gehandicapten?”

Definitie handicap

De definitie van handicap is de laatste decennia veranderd. In plaats van het medische model wordt nu het sociale of burgerschapsmodel gebruikt. In het

Project SEP helpt gehandicapte kinderen in Kenia

Kinderen met een handicap (special need) in Kenia blijven van allerlei voorzieningen verstoken. Er ontbreken veel faciliteiten in scholen en tehuizen om deze kinderen te kunnen opvangen. Ongetraind personeel, beperkte financiële middelen, te weinig materiaal, groot gebrek aan hulpmiddelen zoals aangepaste stoelen, tafels en schoolmateriaal. De kinderen worden hierdoor niet gestimuleerd in hun ontwikkeling en hun situatie zal uiteindelijk verslechteren. Ouders met geringe inkomens zijn radeloos, omdat zij geen toegang hebben tot betaalbare hulp. Er bestaan privé-diensten, maar deze zijn alleen toegankelijk voor de hogere inkomens. Wereldkinderen steunt het project Special Education Professionals (SEP) in Nairobi, Kenia. De missie van SEP is om de kwaliteit van het leven van special need kinderen te verbeteren en hun functioneren zo optimaal mogelijk te stimuleren, zodat ze zo zelfstandig mogelijk door het leven gaan.

SEP heeft als doelgroep scholen en tehuizen waarvan de staf

zich bewust is van de tekortkomingen. De medewerkers willen er graag iets aan veranderen, maar hebben niet de benodigde kennis of middelen in huis. De belangrijkste leeftijdsgroep zijn de kinderen van vier tot twaalf jaar. Het gaat dan om kinderen van ouders die geen geld hebben voor therapie en kinderen die vanwege hun handicap zijn verstoten door de ouders. SEP werkt nauw samen met de ouders en verzorgers van het kind, omdat zij degenen zijn die een hoofdrol spelen in de opvoeding, ontwikkeling en revalidatie van hun kind. Op dit moment worden zo'n 350 kinderen in het project opgevangen en behandeld. Deze kinderen krijgen, vaak samen met hun ouders, de begeleiding die nodig is om een menswaardig bestaan te kunnen leven.

Ook u kunt deze kinderen helpen door een financiële bijdrage over te maken op bankrekening 42.59.95.607 t.n.v. Wereldkinderen Den Haag o.v.v. projectnummer 100000210 SEP Kenia. Hartelijk dank!

mensen met een handicap. Bovendien kan hiv ook weer leiden tot beperkingen in het functioneren.

Mainstreaming

In de wereld van ontwikkelingssamenwerking wordt het woord mainstreaming vaak gebruikt. Hiermee wordt bedoeld dat een thema wordt meegenomen in de gedachtegang binnen bepaalde projecten. Wereldkinderen is onlangs lid geworden van de Dutch Coalition on Disability and Development (DCDD) en vraagt in haar projectcriteria nu ook om de participatie van mensen met een handicap. Zeker in Afrika heeft het thema hiv/aids een grote invloed op het dagelijks leven van mensen met en zonder handicap. We kunnen er niet omheen! ”

Meer weten?

Disability, poverty and development (DFID) www.dfid.gov.uk/pubs/files/disabilitypovertydevelopment.pdf
Capturing hidden voices (Groce) www.dccd.nl/data/1187771560035_capturing_hidden_voices_english.pdf
Measuring Disability Prevalence (Mont) <http://siteresources.worldbank.org/DISABILITY/Resources/Data/MontPrevalence.pdf>
Over volwaardig burgerschap voor mensen met een verstandelijke beperking (Van Gennep & Stegeman)
Aids epidemic update (UNAIDS) http://data.unaids.org/pub/EPISlides/2007/2007_epiupdate_en.pdf